

472

На основу члана 19. став (1) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), а у вези са чланом 24. Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 109. хитној сједници, одржаној 29.03.2018. године, доноси

УРЕДБУ

О УСЛОВИМА ЗА ДОДЈЕЛУ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ У ОБЛИКУ НАКНАДЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ И ИЗВРШЕЊЕ ЈАВНИХ УСЛУГА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА КОЈИМА ЈЕ ПОВЈЕРАНО ОБАВЉАЊЕ УСЛУГА ОД ОПЊЕГ ЕКОНОМСКОГ ИНТЕРЕСА

I Опће одредбе

Члан 1.

Предмет Уредбе

- (1) Овом се уредбом уређују услови за додјелу државне помоћи у облику накнаде за обављање и извршење јавних услуга правним и физичким лицима којима је у складу са посебним правилима повјерено обављање услуга од опћег економског интереса или додијелено искључиво право обављања одређених дјелатности ако би у случају непостојања те помоћи они били онемогућени у извршењу задатака који су им повјерени, те начин израчунавања накнаде и други услови који морају бити испуњени како се том помоћи у већој мјери не би нарушила тржишна конкуренција и испуњавање преузетих међународних обавеза Босне и Херцеговине.
- (2) Ова се уредба односи искључиво на услове за додјелу накнаде за обављање и извршење услуга из става (1) овог члана правним и физичким лицима која се сматрају привредним субјектима у смислу члана 1. става (1) тачка г) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон).

Члан 2.

Дефиниције

- (1) Услуге од опћег економског интереса су јавне услуге од посебне важности за живот и задовољење потреба грађана, а које не би биле доступне грађанима или би им биле доступне под мање повољним условима од уобичајених ако би изостала финансијска помоћ јавних тијела јер их сами привредни субјекти полазећи искључиво од тржишних принципа нису у могућности пружити или их нису у могућности пружити на задовољавајући начин у погледу обима, услова, цијене, квалитете, учесталости и доступности.
- (2) Услугама од опћег економског интереса из става (1) овог члана уобичајено се сматрају услуге јавног пријезова путника, лучке услуге које се односе на путнички промет, услуге испоруке енергије, услуге широкопојасних мрежа, поштанске и остале сличне услуге од посебне важности за грађане.

Члан 3.

Изузећа од примјене Уредбе

- (1) Изузетно од одредби члана 1. ова уредба се не примјењује на додјелу државних помоћи за обављање услуга од опћег економског интереса у секторима жељезничког и цестовног пријезова путника и јавне радиодифузије на које се односе посебна правила о обављању и извршењу услуга од опћег економског интереса.
- (2) Државна помоћ у облику накнаде за обављање и извршење услуга од опћег економског интереса у износу

вишем од 15 милиона еура годишње привредним субјектима у тешкоћама може се додијелити у складу с правилима за додјелу државних помоћи за санацију и реструктурирање.

II Услови за додјелу државне помоћи у облику накнаде за пружање јавних услуга

Члан 4.

Овлашћење

- (1) Државна помоћ у облику накнаде за обављање јавне услуге (даље: накнада) може се додијелити привредном субјекту којем је посебним законом, прописом или уговором односно другим обавезујућим службеним актом (или више њих) надлежног јавног тијела повјерена обавеза обављања услуга од опћег економског интереса (даље: акт о овлашћењу).
- (2) Акт о овлашћењу за обављања услуга од опћег економског интереса из става (1) овог члана мора садржавати сљедеће:
 - а) Назив правног акта (једног или више њих) на основу којег се одређеном привредном субјекту повјерава пружање јавне услуге и врста искључивих или посебних права која су му повјерена од стране за то надлежног тијела;
 - б) Опис односно садржај обавезе/задаће пружања јавне услуге за коју се намјерава додијелити накнада и период пружања те услуге;
 - ц) Назив привредног субјекта којем је повјерена обавеза обављања јавне услуге и географско подручје на којем ће обављати ту услугу;
 - д) Опис механизма утврђивања износа накнаде и параметри за израчунавање, контролу и праћење употребе те накнаде;
 - е) Начин на који ће се давалац накнаде осигурати од додјеле прекомјерне накнаде и осигурати поврат разлике евентуално више исплаћене накнаде од оне која је стварно потребна да би се пружила одређена јавна услуга.

Члан 5.

Утврђивање накнаде за обављање јавне услуге

- (1) Износ накнаде за обављање јавне услуге не смије премашити износ који је неопходан за покривање нето трошкова који су настали приликом извршавања обавезе пружања јавне услуге, укључујући разумну добит.
- (2) Износ накнаде се може утврдити унапријед (ex ante) у акту о овлашћењу из члана 4. става (1) ове уредбе полазећи од трошкова и прихода за које се очекује да ће настати обављањем одређене услуге или накнадно (ex post) полазећи од стварно реализираних трошкова и прихода при обављању јавне услуге или комбинацијом оба наведена начина, зависно од тога жели ли давалац накнаде увести одређене потицајне критерије за додјелу накнаде при обављању јавне услуге, на примјер у односу на квалитету пружених услуга и повећање учинковитости. У случају увођења потицајних критерија, акт о овлашћењу може садржавати одредбу у складу с којом се у случају неостваривања постављених циљева накнада смањује, или у случају премашивања тих циљева, накнада повећава, примјењујући методу израчуна потицаја која је дефинирана тим актом.
- (3) Нето трошкови из става (1) овог члана могу се израчунати примјеном двију методологија, и то:
 - а) методологијом заснованој на алокацији трошкова према којој се нето трошак који је неопходан за извршење јавне услуге израчунава као разлика

- између трошкова (расхода) и прихода насталих извршењем те обавезе, или
- б) методологијом нето непотребних трошкова према којој се нето трошак који је неопходан (или очекиван) за извршење јавне услуге израчунава као разлика између нето трошкова (расхода) који су настали због обавезе обављања услуге од опћег економског интереса и нето трошкова или добити коју би одређени привредни субјекат остварио да није био у обавези обављати јавну услугу. Ако се одређеном привредном субјекту због обавезе обављања јавне услуге смањује приход, а то не утјече на његове трошкове, нето трошак који настаје извршењем јавне услуге се утврђује на основу умањеног прихода.
- (4) Трошкови из става (1) овог члана који се морају узети у обзир укључују све трошкове који настају обављањем јавне услуге, а обрачунавају се на основу опће прихваћених начела трошковог рачуноводства, како слиједи:
- а) ако cjелокупна дјелатност одређеног привредног субјекта обухвата или је ограничена искључиво на пружање услуге од опћег економског интереса, узимају се у обзир сви трошкови тога субјекта;
- б) ако привредни субјекат уједно обавља и друге дјелатности и активности које нису обухваћене актом о овлашћењу за обављање услуге од опћег економског интереса, у обзир се узимају само трошкови повезани с пружањем јавне услуге;
- ц) трошкови који се односе на обављање јавне услуге могу укључивати све директне трошкове који настају пружањем те услуге као и одговарајући удио у трошковима који су заједнички тој услузи и трошковима осталих дјелатности које обавља исти субјекат. При утврђивању одговарајућег доприноса заједничким трошковима као критериј за обрачун може се користити метода поређења (benchmarking) с тржишним цијенама, а ако то није изводиво, заједнички се трошкови могу обрачунати полазећи од процјене разумне добити коју привредни субјекат легитимно очекује од обављања дјелатности изван обима јавне услуге;
- д) трошкови инвестиција, посебно за инфраструктуру такођер се могу узети у обзир ако су такве инвестиције неопходне за обављање услуге од опћег економског интереса.
- (5) Приходи које је потребно узети у обзир морају обухватити укупан приход привредног субјекта који је остварен обављањем јавне услуге, укључујући и приход који он не би остварио да му та обавеза није повјерена, без обзира на то да ли се ради о државној помоћи или директном приходу од пружања услуге. Ако привредни субјект остварује и приходе по основу обављања дјелатности за које има посебна или искључива права, независно од повјерене му услуге од опћег економског интереса за коју добива државну помоћ, и тај се износ мора укључити у његов приход. Надлежно тијело, давалац накнаде може донијети одлуку да се добит која се остварује из других дјелатности, а које су изван обима јавне услуге у цијелости или дјелимично користи за финансирање јавне услуге.
- (6) Разумном добити из става (1) овог члана сматра се стопа приноса на уложени капитал коју би за период у којем је у обавези пружати јавну услугу очекивао типичан привредни субјекат који послује у складу с начелима тржишног пословања, увећано за фактор

ризика. Стопа приноса на капитал означава интерну стопу рентабилности подузетника (ИСП) у cjелокупном периоду трајања овлашћења односно интерну стопу приноса на уложени капитал.

- (7) У изузетним околностима, ако због природе одређене економске дјелатности, није могуће користити показатељ приноса на уложени капитал из претходног става, како би се процијенила разумна добит, у обзир се могу узети сљедећи показатељи: просјечан принос на властити капитал (РОЕ), принос на имовину или принос од продаје. Приносом се сматра добит прије одбитка камата и пореза у одређеној години.

Члан 6.

Двојно књиговодство

Ако привредни субјекат којем је повјерено обављање јавне услуге истовремено обавља и друге економске дјелатности односно дјелатности изван утврђеног обима јавне услуге, на књиговодственим контима се морају одвојено приказивати трошкови и приходи остварени обављањем те услуге од оних које остварује обављањем других послова, као и параметри обрачуна ("кључевни") за одвајање трошкова и прихода. Трошкови повезани с дјелатностима изван обима јавне услуге односе се на све директне трошкове, одговарајући удио у заједничким трошковима те одговарајући принос на капитал. У односу на те трошкове не може се додијелити државна помоћ у облику накнаде за обављање јавне услуге.

Члан 7.

Надзор над прекомјерном накнадом

- (1) Ако привредни субјекат који обавља јавну услугу прими накнаду за обављање те услуге у износу који је виши од износа који је утврђен у складу са чланом 5. ове уредбе, дужан је у што краћем року даваоцу државне помоћи вратити прекомјерни износ исплаћене накнаде. У супротном тај износ прекомјерно исплаћене накнаде сматрат ће се неодобреном помоћи из члана 5. Закона.
- (2) Изузето, уз сагласност даваоца државне помоћи, ако износ накнаде из става (1) овог члана не премашује 10% износа просјечене годишње накнаде, прекомјерна накнада се може пренијети у сљедећи период и одузети од износа државне помоћи који је потребно исплатити за тај период.

Члан 8.

Одобрење државне помоћи у облику накнаде за обављање јавне услуге

- (1) Јавна тијела, даваоци државне помоћи у облику накнаде за пружање јавне услуге дужна су правовремено обавијестити Федерално министарство финансија (у даљем тексту: Министарство финансија), као надлежни орган за провођење Закона у име Владе Федерације Босне и Херцеговине о намјери додјеле те накнаде и доставити му захтјев за одобрење државне помоћи у облику накнаде за обављање услуге од опћег економског интереса.
- (2) Ради провјере испуњености услова за додјелу државне помоћи из става (1) овог члана, односно услова за обављање и извршење услуга из члана 6. става (1) тачке ц) Закона, који су детаљно уређени овом уредбом, Министарство финансија прослиједит ће захтјев за одобрење државне помоћи Вијећу за државну помоћ Босне и Херцеговине (даље: Вијеће) у року од 30 дана заједно с мишљењем о приједлогу предметне помоћи.
- (3) Вијеће оцјењује захтјев и доноси одлуку из члана 12. Закона.

- (4) Вијеће може одобрити помоћ из става (2) овог члана највише на период од 10 година.
- (5) Даваоци државне помоћи у облику накнаде за обављање услуге од опћег економског интереса дужни су осигурати да се при додјели и кориштењу те накнаде поштују одредбе ове уредбе и посебно воде рачуна о томе да износ накнаде не премаше износ утврђен у складу са чланом 5. ове Уредбе.
- (6) На захтјев Вијећа, давалац накнаде из става (1) овог члана дужан је доставити податке и доказе да добит коју остварује привредни субјект којем је повјерено обављање јавне услуге не премашује износ који је примјерен за ту или сличну врсту економске активности.
- (7) Даваоци накнаде из става (1) овог члана дужни су до 30. априла текуће године Министарству финансија доставити податке о накнади додијеленој у претходној години.

Члан 9.

Услови који морају бити испуњени да накнада за обављање јавне услуге не представља државну помоћ

- (1) Накнада за обављање јавне услуге која се додјељује привредним субјектима којима је повјерено обављање услуга од опћег економског интереса не представља државну помоћ у смислу Закона, ако су при додјели те накнаде кумулативно испуњени следећи увјети:
 - а) Примаоцу накнаде повјерена је обавеза обављања одређене услуге од опћег економског интереса од стране надлежног државног тијела уз јасно и детаљно дефиниран обим и садржај те услуге;
 - б) Параметри и критерији за обрачун накнаде утврђени су унапријед, односно прије додјеле накнаде, на објективан и транспарентан начин;
 - ц) Накнада не премашује износ који је неопходан за покривање свих или дијела трошкова који су настали при извршењу обавезе обављања јавне услуге, узимајући при томе у обзир и приходе који су остварени пружањем те услуге, као и разумну добит која се треба омогућити привредном субјекту, пружатељу јавне услуге;
 - д) Привредни субјект којем је повјерено обављање јавне услуге одабран је на јавном конкурс у складу с прописаним поступком јавне набавке. Ако није одабран на јавном конкурс у, мора се доказати да се ради о субјекту којим се добро управља, те располаже потребним материјалним средствима и остварује позитивне финансијске резултате пословања према међународним рачуноводственим стандардима који се односе на показатеље продуктивности или друге квалитативне показатеље пословања, односно да је структура трошкова пословања тог привредног субјекта упоредива с трошковима привредног субјекта у истој или сличној дјелатности.
- (2) Одредбе става (1) овог члана не искључују могућност да надлежни орган достави захтјев за оцјену испуњава ли накнада услове из ове уредбе у складу с поступком прописаним у члану 8. ове уредбе, а нити могућност да Вијеће покрене оцјену усклађености те накнаде по службеној дужности.

III Праћење и надзор над додјелом накнаде за обављање јавне услуге

Члан 10.

Транспарентност

У случају додјеле накнаде за обављање јавне услуге у износу вишем од 15 милиона ЕУР, а која се додјељује

привредном субјекту који, уз дјелатност од опћег економског интереса, обавља и друге дјелатности, Министарство финансија ће на интернет страници објавити следеће информације:

- а) акт о овлаштењу или његов садржај који садржи елементе из члана 4. ове уредбе
- б) годишње износе помоћи које су додијелене том привредном субјекту.

Члан 11.

Чување и приступ подацима

- (1) Даваоци накнаде за обављање јавне услуге дужни су за цијели период трајања овлаштења за обављање тих услуга које је додијелено одређеним привредним субјектима и најмање 10 година након завршетка тога овлаштења чувати све податке и информације о додјели накнаде како би омогућили надзор и провјеру да ли је накнада одобрена у складу с овом уредбом.
- (2) На основу писаног захтјева Министарства финансија и Вијећа, јавна тијела која додјељују накнаде за обављање јавне услуге, дужна су доставити све информације које су потребне да би се утврдило јесу ли акти којима се утврђују овлаштења у односу на обрачун накнада у складу с овом уредбом.

IV De minimis помоћ у облику накнаде за обављање јавне услуге

Члан 12.

Максимални дозвољени износ и правила за израчунавање горње границе *de minimis* помоћи

- (1) *De minimis* помоћ у облику накнаде за обављање јавне услуге може по једном привредном субјекту који обавља одређену јавну услугу износити највише 500.000 еура у три фискалне године.
- (2) Горња граница *de minimis* помоћи утврђена у ставу (1) овог члана примјењује се без обзира на облик *de minimis* помоћи и неовисно о томе да ли се накнада за обављање јавне услуге финансира из буџета Босне и Херцеговине, буџета Федерације, буџета јединица локалне самоуправе или средствима из ЕУ фондова.
- (3) За потребе правилног израчунавања горње границе из става (1) овог члана, *de minimis* помоћ се изражава као бесповратна помоћ. Сви износи се примјењују као бруто износи, односно износи прије одбитка пореза и других давања. Ако се *de minimis* помоћ додјељује у другом облику, а не као директна субвенција, износ те потпоре једнак је бруто новчаној противриједности помоћи.
- (4) *De minimis* помоћ која се исплаћује у више obroка дисконтира се на износ *de minimis* помоћи у вријеме њезине додјеле. Притом, код дисконтирања примјењује се дисконтна каматна стопа која важи у тренутку додјеле накнаде за обављање јавне услуге.
- (5) Дојела *de minimis* помоћи за обављање јавне услуге не подлијеже обавези пријаве Вијећу.

Члан 13.

Обим примјене

- (1) *De minimis* помоћ из члана 12. ове уредбе не може се додијелити:
 - а) када се ради о активностима усмјереним извозу у треће земље или државе чланице ЕУ, ако је та помоћ директно повезана с извезеним количинама, с успостављањем и функционирањем дистрибуцијске мреже или покрићем других оперативних трошкова повезаних с извозном дјелатности;
 - б) за давање предности домаћим производима у односу на увезене;

- ц) привредним субјектима који обављају дјелатност у индустрији производње угљена;
- д) привредним субјектима који обављају дјелатност пријевоза робе цестовним путем уз накнаду;
- е) привредним субјектима у тешкоћама.
- (2) Ако привредни субјект у исто вријеме обавља неку од дјелатности из става (1) овог члана и дјелатност за коју прима де минимис помоћ за обављање јавне услуге, у обавези је одвојено водити те активности или трошкове, како се накнада за обављање јавне услуге не би користила на дјелатности из става (1) овог члана.

Члан 14.

Правила за одређивање транспарентности *de minimis* помоћи

- (1) Одредбе ове уредбе о *de minimis* помоћи за обављање услуге од опћег економског интереса примјењују се само на накнаду код које је могуће унапријед израчунати бруто новчану противвриједност без потребе за проценом ризика (транспарентна помоћ).
- (2) *De minimis* помоћ из става (1) овог члана садржана у кредитима сматра се транспарентном *сle t/tгјз* помоћи ако се бруто новчана протувриједност израчунава примјеном референтне каматне стопе која вриједи у тренутку додјеле помоћи.
- (3) *De minimis* помоћ з става (1) овог члана садржана у докапитализацији сматра се транспарентном *de minimis* помоћи само ако укупан износ јавне докапитализације не премашује горњу границу из става (1) члана 12. ове уредбе.
- (4) *De minimis* помоћ из става (1) овог члана садржана у мјерама ризичног финансирања сматра се транспарентном *de minimis* помоћи ако програм ризичног финансирања осигурава капитал у износу који не премашује горњу границу из става (1) члана 12. ове уредбе.
- (5) Појединачна *de minimis* помоћ која се додјељује у оквиру програма гаранција предузећима која се не налазе у тешкоћама сматрат ће се транспарентном *de minimis* помоћи ако се ради о гаранцији која се односи на дио кредита у износу који није виши од 3.750.000 ЕУР по привредном субјекту. Ако је гарантирани дио кредита мањи од наведеног износа, бруто новчана протувриједност израчунава се као одговарајући пропорционални дио горње границе из става (1) члана 12. ове уредбе.
- (6) Гаранција не смије покривати више од 80% припадајућег кредита.
- (7) Програми (шеме) гаранција у облику *de minimis* помоћи сматрат ће се транспарентном помоћи ако Вијеће прије примјене тих програма (шема) одобри методологију израчуна бруто новчане протувриједности гаранције и ако се та методологија експлицитно односи на врсту гаранције и начин њихове примјене у складу са одредбама ове уредбе.

Члан 15.

Кумулација

- (1) Ако укупан износ *de minimis* помоћи у облику накнаде за обављање јавне услуге која се додјељује одређеном привредном субјекту за пружање јавне услуге премаши износ из става (1) члана 12. ове уредбе, тада се не ради о *de minimis* помоћи.
- (2) *De minimis* помоћ у облику накнаде за обављање јавне услуге не може се сабирати с другим врстама државне помоћи у износу на исте оправдане трошкове ако би то резултирало с вишим интензитетом државне помоћи од допушеног.

- (3) *De minimis* помоћ у облику накнаде за обављање јавне услуге из ове уредбе може се сабрати са *de minimis* потпором која је уређена опћим правилима о додјели *de minimis* помоћи само до горње границе из става (1) члана 12. ове уредбе.
- (4) *De minimis* помоћ у облику накнаде за обављање јавне услуге не може се сабрати ни с једном другом накнадом за обављање исте услуге од опћег економског интереса, без обзира на то да ли та накнада представља државну помоћ или не, укључујући и накнаду из члана 9. ове уредбе.

Члан 16.

Обавезе даваоца и корисника *de minimis* помоћи у облику накнаде за обављање јавне услуге

- (1) Давалац *de minimis* помоћи у облику накнаде за обављање јавне услуге приликом додјеле те помоћи доставит ће примаоцу накнаде писану обавијест о износу накнаде која му се додјељује изражено у бруто новчаној протувриједности, с напоменом да се ради о *de minimis* помоћи позивајући се на члан 12. ове уредбе и службено гласило у којем је Уредба објављена. Ако се ради о шеми (програму), давалац помоћи дужан је сваког појединачног привредног субјекта обавијестити о износу *de minimis* помоћи који му је додијељен у складу са том шемом.
- (2) Давалац *de minimis* помоћи може додијелити нову *de minimis* помоћ за обављање јавне услуге тек након што утврди да износ те помоћи не прелази износ из става (1) члана 12. ове уредбе.
- (3) Корисник *de minimis* помоћи за обављање јавне услуге прије додјеле те помоћи дужан је даваоцу помоћи доставити изјаву (у писаној форми или електронским путем) о добијању *de minimis* помоћи у складу са овом уредбом и о износу осталих *de minimis* помоћи примљених у текућој и двије претходне фискалне године.
- (4) *De minimis* помоћ за обављање јавне услуге сматра се додијељеном у тренутку када је донесен акт о додјели те помоћи.

Члан 17.

Вођење евиденције и чување података о додијељеним *de minimis* помоћима у облику накнаде за пружање јавне услуге

- (1) Даваоци *de minimis* помоћи из ове уредбе дужни су Министарству финансија као надлежном органу за провођење Закона доставити податке у вези с додјелом *de minimis* помоћи за обављање услуга од опћег економског интереса како би се провјерила усклађеност те помоћи с одредбама ове уредбе, најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину.
- (2) Давалац *de minimis* помоћи из ове уредбе дужан је чувати податке о појединачној *de minimis* помоћи 10 година од дана додјеле те помоћи, а о шемама (програмима) *de minimis* помоћи 10 година од дана када је посљедња помоћ из те шеме додијељена појединачном кориснику.
- (3) Давалац *de minimis* помоћи за обављање јавне услуге дужан је на захтјев Министарства финансија и/или Вијећа у року од 20 дана доставити све податке које ова тијела сматрају потребним како би оцијенили да ли су испуњени услови из ове уредбе који се односе на додјелу *de minimis* помоћи за обављање јавне услуге, као и податке о осталим *de minimis* помоћима које је примно одређени привредни субјект.

V Пријелазне и завршне одредбе

Члан 18.

Ступање на снагу

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

В. број 361/2018

29. марта 2018. године

Сарајево

Премијер

Фадил Новалић, с. р.

На основу члана 19. став (1) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), а у вези са чланом 24. Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 109. hitnoj sjednici, održanoj 29.03.2018. године, donosi

UREDBU

**O USLOVIMA ZA DODJELU DRŽAVNE POMOĆI U
OBLIKU NAKNADE ZA OBAVLJANJE I IZVRŠENJE
JAVNIH USLUGA PRIVREDNIM SUBJEKTIMA
KOJIMA JE POVJERENO OBAVLJANJE USLUGA OD
OPĆEG EKONOMSKOG INTERESA**

I. Опће одредбе

Члан 1.

Предмет Уредбе

- (1) Овом се уредбом уређују услови за додјелу државне помоћи у облику накнаде за обављање и извршење јавних услуга правним и физичким лицима којима је у складу са посебним правилима повјерено обављање услуга од опћег економског интереса или додјелено искључиво право обављања одређених дјелатности ако би у случају неpostoјања те помоћи они били онемогучени у извршењу задатака који су им повјерени, те начин израчунавања накнаде и други услови који морају бити испуњени како се том помоћи у већој мјери не би нарушила тржишна конкуренција и испуњавање преузетих међународних обавеза Босне и Херцеговине.
- (2) Ова се уредба односи искључиво на услове за додјелу накнаде за обављање и извршење услуга из става (1) овог члана правним и физичким лицима која се сматрају привредним субјектима у смислу члана 1. става (1) тачка г) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон).

Члан 2.

Дефиниције

- (1) Услуге од опћег економског интереса су јавне услуге од посебне важности за живот и задовољење потреба грађана, а које не би биле доступне грађанима или би им биле доступне под мање повољним условима од уобичајених ако би изостала финансијска помоћ јавних тијела јер их сами привредни субјекти полazeћи искључиво од тржишних принципа нису у могућности пружити или их нису у могућности пружити на задовољјавујући начин у погледу обима, услова, цијене, квалитете, учесталости и доступности.
- (2) Услугама од опћег економског интереса из става (1) овог члана уобичајено се сматрају услуге јавног пријевоза путника, луцке услуге које се односе на путнички promet, услуге испоруке енергије, услуге широкوپјасних мрежа, поштанске и остале сличне услуге од посебне важности за грађане.

Члан 3.

Изузећа од примјене Уредбе

- (1) Изузетно од одредби члана 1. ова уредба се не примјенjuje на додјелу државних помоћи за обављање услуга од опћег

економског интереса у секторима жељезничког и cestovnog prijevoza putnika i javne radiodifuzije na koje se односе посебна правила о обављању и извршењу услуга од опћег економског интереса.

- (2) Државна помоћ у облику накнаде за обављање и извршење услуга од опћег економског интереса у износу вишем од 15 милиона еура годишње привредним субјектима у теškoцама може се додјелити у складу с правилима за додјелу државних помоћи за санацију и реструктурирање.

II. Uslovi za dodjelu državne pomoći u облику накнаде за пружање јавних услуга

Члан 4.

Овлашћење

- (1) Државна помоћ у облику накнаде за обављање јавне услуге (dalje: naknada) може се додјелити привредном субјекту којем је посебним законом, propisom или ugovorom односно другим обавезујућим службеним актом (или више њих) надлежног јавног тијела повјерена обавеза обављања услуга од опћег економског интереса (dalje: акт о овлашћењу).
- (2) Акт о овлашћењу за обављања услуга од опћег економског интереса из става (1) овог члана мора садржавати sljedeće:
 - a) Назив правног акта (jednog или више њих) на основу којег се одређеном привредном субјекту повјерава пружање јавне услуге и врста искључивих или посебних права која су му повјерена од стране за то надлежног тијела;
 - b) Опис односно садржај обавезе/zadaće пружања јавне услуге за коју се намјерава додјелити накнада и период пружања те услуге;
 - c) Назив привредног субјекта којем је повјерена обавеза обављања јавне услуге и географско подручје на којем ће обављати ту услугу;
 - d) Опис механизма utvrđivanja износа накнаде и параметри за израчунавање, контролу и праћење upotrebe те накнаде;
 - e) Начин на који ће се дavalac накнаде осигурати од додјеле prekomjerne накнаде и осигурати поврат разлике eventualno више isplaćene накнаде од one која је стварно потребна да би се пружила одређена јавна услуга.

Члан 5.

Утврђивање накнаде за обављање јавне услуге

- (1) Износ накнаде за обављање јавне услуге не смије премашити износ који је neophodan за покривање neto трошкова који су настали приликом извршавања обавезе пружања јавне услуге, укључујући разумну добит.
- (2) Износ накнаде се може utvrditi unaprijed (ex ante) у акту о овлашћењу из члана 4. става (1) ове уредбе полazeћи од трошкова и прихода за које се очекује да ће настати обављањем одређене услуге или накнадно (ex post) полazeћи од стварно реализираних трошкова и прихода при обављању јавне услуге или комбинацијом оба наведена начина, зависно од тога жели ли davalac накнаде увести одређене потицајне критерије за додјелу накнаде при обављању јавне услуге, на примјер у односу на квалитету пружених услуга и повећање učinkovitosti. У случају увођења потицајних критерија, акт о овлашћењу може садржавати одредбу у складу с којом се у случају neostvarivanja постављених циљева накнада smanjuje, или у случају premašivanja тих циљева, накнада повећава, примјенjuјући методу израчуна потицаја која је дефинирана тим актом.
- (3) Neto трошкови из става (1) овог члана могу се израчунати примјеном dviju методологија, i то:

- a) metodologijom zasnovanoj na alokaciji troškova prema kojoj se neto trošak koji je neophodan za izvršenje javne usluge izračunava kao razlika između troškova (rashoda) i prihoda nastalih izvršenjem te obaveze, ili
- b) metodologijom neto nepotrebnih troškova prema kojoj se neto trošak koji je neophodan (ili očekivan) za izvršenje javne usluge izračunava kao razlika između neto troškova (rashoda) koji su nastali zbog obaveze obavljanja usluge od općeg ekonomskog interesa i neto troškova ili dobiti koju bi određeni privredni subjekat ostvario da nije bio u obavezi obavljati javnu uslugu. Ako se određenom privrednom subjektu zbog obaveze obavljanja javne usluge smanjuje приход, a to ne utječe na njegove troškove, neto trošak koji nastaje izvršenjem javne usluge se utvrđuje na osnovu umanjenog prihoda.
- (4) Troškovi iz stava (1) ovog člana koji se moraju uzeti u obzir uključuju sve troškove koji nastaju obavljanjem javne usluge, a obračunavaju se na osnovu opće prihvaćenih načela troškovnog računovodstva, kako slijedi:
- a) ako cjelokupna djelatnost određenog privrednog subjekta obuhvata ili je ograničena isključivo na pružanje usluge od općeg ekonomskog interesa, uzimaju se u obzir svi troškovi toga subjekta;
- b) ako privredni subjekat ujedno obavlja i druge djelatnosti i aktivnosti koje nisu obuhvaćene aktom o ovlaštenju za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, u obzir se uzimaju samo troškovi povezani s pružanjem javne usluge;
- c) troškovi koji se odnose na obavljanje javne usluge mogu uključivati sve direktne troškove koji nastaju pružanjem te usluge kao i odgovarajući udio u troškovima koji su zajednički toj usluzi i troškovima ostalih djelatnosti koje obavlja isti subjekat. Pri utvrđivanju odgovarajućeg doprinosa zajedničkim troškovima kao kriterij za obračun može se koristiti metoda poređenja (benchmarkinga) s tržišnim cijenama, a ako to nije izvedivo, zajednički se troškovi mogu obračunati polazeći od procjene razumne dobiti koju privredni subjekat legitimno očekuje od obavljanja djelatnosti izvan obima javne usluge;
- d) troškovi investicija, posebno za infrastrukturu također se mogu uzeti u obzir ako su takve investicije neophodne za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa.
- (5) Prihodi koje je potrebno uzeti u obzir moraju obuhvatiti ukupan приход privrednog subjekta koji je ostvaren obavljanjem javne usluge, uključujući i приход koji on ne bi ostvario da mu ta obaveza nije povjerena, bez obzira na to da li se radi o državnoj pomoći ili direktnom prihodu od pružanja usluge. Ako privredni subjekat ostvaruje i prihode po osnovu obavljanja djelatnosti za koje ima posebna ili isključiva prava, nezavisno od povjerene mu usluge od općeg ekonomskog interesa za koju dobiva državnu pomoć, i taj se iznos mora uključiti u njegov приход. Nadležno tijelo, davalac naknade može donijeti odluku da se dobit koja se ostvaruje iz drugih djelatnosti, a koje su izvan obima javne usluge u cijelosti ili djelimično koristi za finansiranje javne usluge.
- (6) Razumnom dobiti iz stava (1) ovog člana smatra se stopa prinosa na uloženi kapital koju bi za period u kojem je u obavezi pružati javnu uslugu očekivao tipičan privredni subjekat koji posluje u skladu s načelima tržišnog poslovanja, uvećano za faktor rizika. Stopa prinosa na kapital označava internu stopu rentabilnosti poduzetnika

(ISR) u cjelokupnom periodu trajanja ovlaštenja odnosno internu stopu prinosa na uloženi kapital.

- (7) U izuzetnim okolnostima, ako zbog prirode određene ekonomske djelatnosti, nije moguće koristiti pokazatelj prinosa na uloženi kapital iz prethodnog stava, kako bi se procijenila razumna dobit, u obzir se mogu uzeti sljedeći pokazatelji: prosječan приход na vlastiti kapital (ROE), приход na imovinu ili приход od prodaje. Prinosom se smatra dobit prije odbitka kamata i poreza u određenoj godini.

Član 6.

Dvojno knjigovodstvo

Ako privredni subjekat kojem je povjereno obavljanje javne usluge istovremeno obavlja i druge ekonomske djelatnosti odnosno djelatnosti izvan utvrđenog obima javne usluge, na knjigovodstvenim kontima se moraju odvojeno prikazivati troškovi i prihodi ostvareni obavljanjem te usluge od onih koje ostvaruje obavljanjem drugih poslova, kao i parametri obračuna ("ključevi") za odvajanje troškova i prihoda. Troškovi povezani s djelatnostima izvan obima javne usluge odnose se na sve direktne troškove, odgovarajući udio u zajedničkim troškovima te odgovarajući приход na kapital. U odnosu na te troškove ne može se dodijeliti državna pomoć u obliku naknade za obavljanje javne usluge.

Član 7.

Nadzor nad prekomjernom naknadom

- (1) Ako privredni subjekat koji obavlja javnu uslugu primi naknadu za obavljanje te usluge u iznosu koji je viši od iznosa koji je utvrđen u skladu sa članom 5. ove uredbe, dužan je u što kraćem roku davaocu državne pomoći vratiti prekomjerni iznos isplaćene naknade. U suprotnom taj iznos prekomjerno isplaćene naknade smatrat će se neodobrenom pomoći iz člana 5. Zakona.
- (2) Izuzeto, uz saglasnost davaoca državne pomoći, ako iznos naknade iz stava (1) ovog člana ne premašuje 10% iznosa prosječne godišnje naknade, prekomjerna naknada se može prenijeti u sljedeći period i oduzeti od iznosa državne pomoći koji je potrebno isplatiti za taj period.

Član 8.

Odobrenje državne pomoći u obliku naknade za obavljanje javne usluge

- (1) Javna tijela, davaoci državne pomoći u obliku naknade za pružanje javne usluge dužna su pravovremeno obavijestiti Federalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija), kao nadležni organ za provođenje Zakona u ime Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o namjeri dodjele te naknade i dostaviti mu zahtjev za odobrenje državne pomoći u obliku naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa.
- (2) Radi provjere ispunjenosti uslova za dodjelu državne pomoći iz stava (1) ovog člana, odnosno uslova za obavljanje i izvršenje usluga iz člana 6. stava (1) tačke c) Zakona, koji su detaljno uređeni ovom uredbom, Ministarstvo finansija proslijedit će zahtjev za odobrenje državne pomoći Vijeću za državnu pomoć Bosne i Hercegovine (dalje: Vijeće) u roku od 30 dana zajedno s mišljenjem o prijedlogu predmetne pomoći.
- (3) Vijeće ocjenjuje zahtjev i donosi odluku iz člana 12. Zakona.
- (4) Vijeće može odobriti pomoć iz stava (2) ovog člana najviše na period od 10 godina.
- (5) Davaoci državne pomoći u obliku naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa dužni su osigurati da se pri dodjeli i korištenju te naknade poštuju odredbe ove uredbe i posebno vode računa o tome da iznos naknade ne premaši iznos utvrđen u skladu sa članom 5. ove uredbe.

- (6) На захтјев Вијећа, дavalac накнаде из става (1) овог члана дужан је доставити податке и доказе да добит коју остварује привредни субјект којем је повјерено обављање јавне услуге не премашује износ који је примјерен за ту или сличну врсту економске активности.
- (7) Дavaoci накнаде из става (1) овог члана дужни су до 30. априла текуће године Министарству финансија доставити податке о накнади додјелјеној у претходној години.

Члан 9.

Услови који морају бити испуњени да накнада за обављање јавне услуге не представља државну помоћ

- (1) Накнада за обављање јавне услуге која се додјелује привредним субјектима којима је повјерено обављање услуга од опћег економског интереса не представља државну помоћ у смислу Закона, ако су при додјели те накнаде кумулативно испуњени слjedeћи увјети:
- Primaocu накнаде повјерена је обавеза обављања одређене услуге од опћег економског интереса од стране надлежног државног тијела уз јасно и детаљно дефиниран обим и садржај те услуге;
 - Parametri и критерији за обрачун накнаде утврђени су унапријед, односно прије додјеле накнаде, на објективан и транспарентан начин;
 - Naknada не премашује износ који је неophodan за покривање свих или дијела трошкова који су настали при извршењу обавезе обављања јавне услуге, узимајући при томе у обзир и приходе који су остварени пружањем те услуге, као и разумну добит која се треба омогућити привредном субјекту, пружателју јавне услуге;
 - Privredni субјект којем је повјерено обављање јавне услуге одабран је на јавном конкурс у складу с прописаним поступком јавне набавке. Ако није одабран на јавном конкурс, мора се доказати да се ради о субјекту којим се добро управља, те располаже потребним материјалним средствима и остварује позитивне финансијске резултате пословања према међународним računovodstvenim standardima који се односе на показатеље продуктивности или друге квалитативне показатеље пословања, односно даје структура трошкова пословања тог привредног субјекта упоређива с трошковима привредног субјекта у истој или сличној дјелатности.
- (2) Одредбе става (1) овог члана не искључују могућност да надлежни орган достави захтјев за ocјenu испуњава ли накнада услове из ове уредбе у складу с поступком прописаним у члану 8. ове уредбе, а нити могућност да Вијеће покрене ocјenu усклађености те накнаде по службеној дужности.

III. Праћење и надзор над додјелом накнаде за обављање јавне услуге

Члан 10.

Транспарентност

У случају додјеле накнаде за обављање јавне услуге у износу вишем од 15 милиона EUR, а која се додјелује привредном субјекту који, уз дјелатност од опћег економског интереса, обавља и друге дјелатности, Министарство финансија ће на интернет страници објавити слjedeће информације:

- akt о овлаштенју или његов садржај који садржи елементе из члана 4. ове уредбе
- годишње износе помоћи које су додјелјене том привредном субјекту.

Члан 11.

Чување и приступ подацима

- (1) Дavaoci накнаде за обављање јавне услуге дужни су за цијели период трајања овлаштенја за обављање тих услуга које је додјелјено одређеним привредним субјектима и најмање

10 година након завршетка тога овлаштенја чувати све податке и информације о додјели накнаде како би омогућили надзор и провјеру да ли је накнада одобрена у складу с овом уредбом.

- (2) На основу писаног захтјева Министарства финансија и Вијећа, јавна тијела која додјелују накнаде за обављање јавне услуге, дужна су доставити све информације које су потребне да би се утврдило јесу ли акти којима се утврђују овлаштенја у односу на обрачун накнада у складу с овом уредбом.

IV. De minimis помоћ у облику накнаде за обављање јавне услуге

Члан 12.

Мaksimalni дозволјени износ и правила за израчунавање гornје границе де minimis помоћи

- De minimis помоћ у облику накнаде за обављање јавне услуге може по једном привредном субјекту који обавља одређену јавну услугу износити највише 500.000 еура у три фискалне године.
- Gornja граница де minimis помоћи утврђена у ставу (1) овог члана примјењује се без обзира на облик де minimis помоћи и неовисно о томе да ли се накнада за обављање јавне услуге финансира из буџета Босне и Херцеговине, буџета Федерације, буџета јединица локалне самоуправе или средствима из ЕУ фондова.
- За потребе правилног израчунавања гornје границе из става (1) овог члана, де minimis помоћ се изражава као бесповратна помоћ. Сви износи се примјењују као бруто износи, односно износи прије одбитка пореза и других давања. Ако се де minimis помоћ додјелује у другом облику, а не као директна субвенција, износ те потпоре једнак је бруто новчаној противвrijедности помоћи.
- De minimis помоћ која се исплаћује у више obroka дисконтира се на износ де minimis помоћи у вријеме њезине додјеле. Pritom, код дисконтiranja примјењује се дисконтна каматна стопа која важи у тренутку додјеле накнаде за обављање јавне услуге.
- Dodjela де minimis помоћи за обављање јавне услуге не подлијеже обавези пријаве Вијећу.

Члан 13.

Обим примјене

- De minimis помоћ из члана 12. ове уредбе не може се додјелити:
 - kada се ради о активностима усмјереним извозу у треће земље или државе чланице ЕУ, ако је та помоћ директно повезана с извезеним количинама, с успостављањем и функционирањем дистрибуцијске мреже или покрићем других оперативних трошкова повезаних с извозном дјелатности;
 - за давање предности домаћим производима у односу на увезене;
 - privrednim субјектима који обављају дјелатност у индустрији производње угљена;
 - privrednim субјектима који обављају дјелатност пријевоза робе cestovnim путем уз накнаду;
 - privrednim субјектима у теškoцама.
- Ako привредни субјект у исто вријеме обавља неку од дјелатности из става (1) овог члана и дјелатност за коју prima де minimis помоћ за обављање јавне услуге, у обавези је одвојено водити те активности или трошкове, како се накнада за обављање јавне услуге не би користила на дјелатности из става (1) овог члана.

Члан 14.

Правила за одређивање транспарентности де minimis помоћи

- Одредбе ове уредбе о де minimis помоћи за обављање услуге од опћег економског интереса примјењују се само

na naknadu kod koje je moguće unaprijed izračunati bruto novčanu protuvrijednost bez potrebe za procjenom rizika (transparentna pomoć).

- (2) De minimis pomoć iz stava (1) ovog člana sadržana u kreditima smatra se transparentnom de minimis pomoći ako se bruto novčana protuvrijednost izračunava primjenom referentne kamatne stope koja vrijedi u trenutku dodjele pomoći.
- (3) De minimis pomoć iz stava (1) ovog člana sadržana u dokapitalizaciji smatra se transparentnom de minimis pomoći samo ako ukupan iznos javne dokapitalizacije ne premašuje gornju granicu iz stava (1) člana 12. ove uredbe.
- (4) De minimis pomoć iz stava (1) ovog člana sadržana u mjerama rizičnog finansiranja smatra se transparentnom de minimis pomoći ako program rizičnog finansiranja osigurava kapital u iznosu koji ne premašuje gornju granicu iz stava (1) člana 12. ove uredbe.
- (5) Pojedinačna de minimis pomoć koja se dodjeljuje u okviru programa garancija preduzećima koja se ne nalaze u teškoćama smatrat će se transparentnom de minimis pomoći ako se radi o garanciji koja se odnosi na dio kredita u iznosu koji nije viši od 3.750.000 EUR po privrednom subjektu. Ako je garantirani dio kredita manji od navedenog iznosa, bruto novčana protuvrijednost izračunava se kao odgovarajući proporcionalni dio gornje granice iz stava (1) člana 12. ove uredbe.
- (6) Garancija ne smije pokrivati više od 80% pripadajućeg kredita.
- (7) Programi (sheme) garancija u obliku de minimis pomoći smatrat će se transparentnom pomoći ako Vijeće prije primjene tih programa (shema) odobri metodologiju izračuna bruto novčane protuvrijednosti garancije i ako se ta metodologija eksplicitno odnosi na vrstu garancije i način njihove primjene u skladu s odredbama ove uredbe.

Član 15.

Kumulacija

- (1) Ako ukupan iznos de minimis pomoći u obliku naknade za obavljanje javne usluge koja se dodjeljuje određenom privrednom subjektu za pružanje javne usluge premaši iznos iz stava (1) člana 12. ove uredbe, tada se ne radi o de minimis pomoći.
- (2) De minimis pomoć u obliku naknade za obavljanje javne usluge ne može se sabirati s drugim vrstama državne pomoći u odnosu na iste opravdane troškove ako bi to rezultiralo s višim intenzitetom državne pomoći od dopuštenog.
- (3) De minimis pomoć u obliku naknade za obavljanje javne usluge iz ove uredbe može se sabirati sa de minimis potporom koja je uređena općim pravilima o dodjeli de minimis pomoći samo do gornje granice iz stava (1) člana 12. ove uredbe.
- (4) De minimis pomoć u obliku naknade za obavljanje javne usluge ne može se sabirati ni s jednom drugom naknadom za obavljanje iste usluge od općeg ekonomskog interesa, bez obzira na to da li ta naknada predstavlja državnu pomoć ili ne, uključujući i naknadu iz člana 9. ove uredbe.

Član 16.

Obaveze davaoca i korisnika de minimis pomoći u obliku naknade za obavljanje javne usluge

- (1) Davalac de minimis pomoći u obliku naknade za obavljanje javne usluge prilikom dodjele te pomoći dostavit će primaocu naknade pisanu obavijest o iznosu naknade koja mu se dodjeljuje izraženo u bruto novčanoj protuvrijednosti, s napomenom da se radi o de minimis pomoći pozivajući se na član 12. ove uredbe i službeno glasilo u kojem je Uredba objavljena. Ako se radi o shemi (programu), davalac pomoći dužan je svakog pojedinačnog privrednog subjekta obavijestiti o iznosu de minimis pomoći koji mu je dodijeljen u skladu sa tom shemom.
- (2) Davalac de minimis pomoći može dodijeliti novu de minimis pomoć za obavljanje javne usluge tek nakon što utvrdi da iznos te pomoći ne prelazi iznos iz stava (1) člana 12. ove uredbe.
- (3) Korisnik de minimis pomoći za obavljanje javne usluge prije dodjele te pomoći dužan je davaocu pomoći dostaviti izjavu (u pisanoj formi ili elektronskim putem) o dobijanju de minimis pomoći u skladu sa ovom uredbom i o iznosu ostalih de minimis pomoći primljenih u tekućoj i dvije prethodne fiskalne godine.
- (4) De minimis pomoć za obavljanje javne usluge smatra se dodijeljenom u trenutka kada je donesen akt o dodjeli te pomoći.

Član 17.

Vođenje evidencije i čuvanje podataka o dodijeljenim de minimis pomoćima u obliku naknade za pružanje javne usluge

- (1) Davaoci de minimis pomoći iz ove uredbe dužni su Ministarstvu finansija kao nadležnom organu za provođenje Zakona dostaviti podatke u vezi s dodjelom de minimis pomoći za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa kako bi se provjerila usklađenost te pomoći s odredbama ove uredbe, najkasnije do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.
- (2) Davalac de minimis pomoći iz ove uredbe dužan je čuvati podatke o pojedinačnoj de minimis pomoći 10 godina od dana dodjele te pomoći, a o shemama (programima) de minimis pomoći 10 godina od dana kada je posljednja pomoć iz te sheme dodijeljena pojedinačnom korisniku.
- (3) Davalac de minimis pomoći za obavljanje javne usluge dužan je na zahtjev Ministarstva finansija i/ili Vijeća u roku od 20 dana dostaviti sve podatke koje ova tijela smatraju potrebnim kako bi ocijenili da li su ispunjeni uslovi iz ove uredbe koji se odnose na dodjelu de minimis pomoći za obavljanje javne usluge, kao i podatke o ostalim de minimis pomoćima koje je primio određeni privredni subjekt.

V. Prijelazne i završne odredbe

Član 18.

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 361/2018
29. marta 2018. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

Na temelju članka 19. stavak (1) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u vezi s člankom 24. Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 139. žurnoj sjednici, održanoj 29.03.2018. godine, donosi

**UREDBU
O UVJETIMA ZA DODJELU DRŽAVNE POTPORE U
OBLIKU NAKNADE ZA OBAVLJANJE I IZVRŠENJE
JAVNIH USLUGA GOSPODARSKIM SUBJEKTIMA
KOJIMA JE POVJERENO OBAVLJANJE USLUGA OD
OPĆEG EKONOMSKOG INTERESA**

I. Opće odredbe

Članak 1.

Predmet Uredbe

- (1) Ovom se uredbom uređuju uvjeti za dodjelu državne potpore u obliku naknade za obavljanje i izvršenje javnih usluga pravnim i fizičkim osobama kojima je u skladu s posebnim pravilima povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ili dodijeljeno isključivo pravo obavljanja određenih djelatnosti ako bi u slučaju nepostojanja te potpore oni bili onemogućeni u izvršenju zadataka koji su im povjereni, te način izračunavanja naknade i drugi uslovi koji moraju biti ispunjeni kako se tom potporom u većoj mjeri ne bi narušila tržišna konkurencija i ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.
- (2) Ova se uredba odnosi isključivo na uvjete za dodjelu naknade za obavljanje i izvršenje usluga iz stavka (1) ovoga članka pravnim i fizičkim osobama koji se smatraju gospodarskim subjektima u smislu članka 1. stavka (1) točka g) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon).

Članak 2.

Definicije

- (1) Usluge od općeg ekonomskog interesa su javne usluge od posebne važnosti za život i zadovoljenje potreba građana, a koje ne bi bile dostupne građanima ili bi im bile dostupne pod manje povoljnim uvjetima od uobičajenih ako bi izostala financijska pomoć javnih tijela jer ih sami gospodarski subjekti polazeći isključivo od tržišnih načela nisu u mogućnosti pružiti ili ih nisu u mogućnosti pružiti na zadovoljavajući način u pogledu opsega, uvjeta, cijene, kvalitete, učestalosti i dostupnosti.
- (2) Uslugama od općeg ekonomskog interesa iz stavka (1) ovoga članka uobičajeno se smatraju usluge javnog prijevoza putnika, lučke usluge koje se odnose na putnički promet, usluge isporuke energije, usluge širokopojsnih mreža, poštanske i ostale slične usluge od posebne važnosti za građane.

Članak 3.

Izuzeća od primjene Uredbe

- (1) Iznimno od odredbi članka 1. ova uredba se ne primjenjuje na dodjelu državnih potpora za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa u sektorima željezničkog i cestovnog prijevoza putnika i javne radiodifuzije na koje se odnose posebna pravila o obavljanju i izvršenju usluga od općeg ekonomskog interesa.
- (2) Državna potpora u obliku naknade za obavljanje i izvršenje usluge od općeg ekonomskog interesa u iznosu višem od 15 milijuna eura godišnje gospodarskim subjektima u teško-

ćama može se dodijeliti u skladu s pravilima za dodjelu državnih potpora za sanaciju i restrukturiranje.

II. Uvjeti za dodjelu državne potpore u obliku naknade za pružanje javnih usluga

Članak 4.

Ovlaštenje

- (1) Državna potpora u obliku naknade za obavljanje javne usluge (dalje: naknada) može se dodijeliti gospodarskom subjektu kojem je posebnim zakonom, propisom ili ugovorom odnosno drugim obvezujućim službenim aktom (ili više njih) nadležnog javnog tijela povjerena obveza obavljanja usluge od općeg ekonomskog interesa (dalje: akt o ovlaštenju).
- (2) Akt o ovlaštenju za obavljanja usluge od općeg ekonomskog interesa iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati sljedeće:
 - a) Naziv pravnog akta (jednog ili više njih) na temelju kojeg se određenom gospodarskom subjektu povjerava pružanje javne usluge i vrsta isključivih ili posebnih prava koja su mu povjerena od strane za to nadležnog tijela;
 - b) Opis odnosno sadržaj obveze/zadaće pružanja javne usluge za koju se namjerava dodijeliti naknada i razdoblje pružanja te usluge;
 - c) Naziv gospodarskog subjekta kojem je povjerena obveza obavljanja javne usluge i geografsko područje na kojem će obavljati tu uslugu;
 - d) Opis mehanizma utvrđivanja iznosa naknade i parametri za izračunavanje, kontrolu i praćenje upotrebe te naknade;
 - e) Način na koji će se davatelj naknade osigurati od dodjele prekomjerne naknade i osigurati povrat razlike eventualno više isplaćene naknade od one koja je stvarno potrebna da bi se pružila određena javna usluga.

Članak 5.

Utvrđivanje naknade za obavljanje javne usluge

- (1) Iznos naknade za obavljanje javne usluge ne smije premašiti iznos koji je neophodan za pokrivanje neto troškova koji su nastali prilikom izvršavanja obveze pružanja javne usluge, uključujući razumnu dobit.
- (2) Iznos naknade se može utvrditi unaprijed (ex ante) u aktu o ovlaštenju iz članka 4. stavka (1) ove uredbe polazeći od troškova i prihoda za koje se očekuje da će nastati obavljanjem određene usluge ili naknadno (ex post) polazeći od stvarno realiziranih troškova i prihoda pri obavljanju javne usluge ili kombinacijom oba navedena načina, zavisno od toga želi li davatelj naknade uvesti određene poticajne kriterije za dodjelu naknade pri obavljanju javne usluge, na primjer u odnosu na kvalitetu pruženih usluga i povećanje učinkovitosti. U slučaju uvođenja poticajnih kriterija, akt o ovlaštenju može sadržavati odredbu u skladu s kojom se u slučaju neostvarivanja postavljenih ciljeva naknada smanjuje, ili u slučaju premašivanja tih ciljeva, naknada povećava, primjenjujući metodu izračuna poticaja koja je definirana tim aktom.
- (3) Neto troškovi iz stavka (1) ovoga članka mogu se izračunati primjenom dvaju metodologija, i to:
 - a) metodologijom temeljenoj na alokaciji troškova prema kojoj se neto trošak koji je neophodan za izvršenje javne usluge izračunava kao razlika između troškova (rashoda) i prihoda nastalih izvršenjem te obveze, ili
 - b) metodologijom neto nepotrebnih troškova prema kojoj se neto trošak koji je neophodan (ili očekivan)

za izvršenje javne usluge izračunava kao razlika između neto troškova (rashoda) koji su nastali zbog obveze obavljanja usluge od općeg ekonomskog interesa i neto troškova ili dobiti koju bi određeni gospodarski subjekt ostvario da nije bio u obvezi obavljati javnu uslugu. Ako se određenom gospodarskom subjektu zbog obveze obavljanja javne usluge smanjuje prihod, a to ne utječe na njegove troškove, neto trošak koji nastaje izvršenjem javne usluge se utvrđuje na osnovi umanjenog prihoda.

- (4) Troškovi iz stavka (1) ovoga članka koji se moraju uzeti u obzir uključuju sve troškove koji nastaju obavljanjem javne usluge, a obračunavaju se na temelju opće prihvaćenih načela troškovnog računovodstva, kako slijedi:
- ako cjelokupna djelatnost određenog gospodarskog subjekta obuhvaća ili je ograničena isključivo na pružanje usluge od općeg ekonomskog interesa, uzimaju se u obzir svi troškovi toga subjekta;
 - ako gospodarski subjekt ujedno obavlja i druge djelatnosti i aktivnosti koje nisu obuhvaćene aktom o ovlaštenju za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, u obzir se uzimaju samo troškovi povezani s pružanjem javne usluge;
 - troškovi koji se odnose na obavljanje javne usluge mogu uključivati sve izravne troškove koji nastaju pružanjem te usluge kao i odgovarajući udio u troškovima koji su zajednički toj usluzi i troškovima ostalih djelatnosti koje obavlja isti subjekt. Pri utvrđivanju odgovarajućeg doprinosa zajedničkim troškovima kao kriterij za obračun može se koristiti metoda usporedbe (benchmarkinga) s tržišnim cijenama, a ako to nije izvedivo, zajednički se troškovi mogu obračunati polazeći od procjene razumne dobiti koju gospodarski subjekt legitimno očekuje od obavljanja djelatnosti izvan opsega javne usluge;
 - troškovi investicija, posebno za infrastrukturu također se mogu uzeti u obzir ako su takve investicije neophodne za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa.
- (5) Prihodi koje je potrebno uzeti u obzir moraju obuhvatiti ukupan prihod gospodarskog subjekta koji je ostvaren obavljanjem javne usluge, uključujući i prihod koji on ne bi ostvario da mu ta obaveza nije povjerena, bez obzira na to da li se radi o državnoj potpori ili direktnom prihodu od pružanja usluge. Ako gospodarski subjekt ostvaruje i prihode po osnovi obavljanja djelatnosti za koje ima posebna ili isključiva prava, nezavisno od povjerene mu usluge od općeg ekonomskog interesa za koju dobiva državnu potporu, i taj se iznos mora uključiti u njegov prihod. Nadležno tijelo, davatelj naknade može donijeti odluku da se dobit koja se ostvaruje iz drugih djelatnosti, a koje su izvan opsega javne usluge u cijelosti ili djelomično koristi za financiranje javne usluge.
- (6) Razumnom dobiti iz stavka (1) ovoga članka smatra se stopa prinosa na uloženi kapital koju bi za razdoblje u kojem je u obavezi pružati javnu uslugu očekivao tipičan gospodarski subjekt koji posluje sukladno načelima tržišnog poslovanja, uvećano za faktor rizika. Stopa prinosa na kapital označava internu stopu rentabilnosti poduzetnika (ISR) u cjelokupnom razdoblju trajanja ovlaštenja odnosno internu stopu prinosa na uloženi kapital.
- (7) U iznimnim okolnostima, ako zbog prirode određene ekonomske djelatnosti, nije moguće koristiti pokazatelj prinosa na uloženi kapital iz prethodnog stavka, kako bi se procijenila razumna dobit, u obzir se mogu uzeti sljedeći pokazatelji: prosječan prihod na vlastiti kapital (ROE),

prinos na imovinu ili prihod od prodaje. Prinosom se smatra dobit prije odbitka kamata i poreza u određenoj godini.

Članak 6.

Dvojno knjigovodstvo

Ako gospodarski subjekt kojem je povjereno obavljanje javne usluge istovremeno obavlja i druge ekonomske djelatnosti odnosno djelatnosti izvan utvrđenog opsega javne usluge, na knjigovodstvenim kontima se moraju odvojeno prikazivati troškovi i prihodi ostvareni obavljanjem te usluge od onih koje ostvaruje obavljanjem drugih poslova, kao i parametri obračuna ("ključevi") za odvajanje troškova i prihoda. Troškovi povezani s djelatnostima izvan opsega javne usluge odnose se na sve izravne troškove, odgovarajući udio u zajedničkim troškovima te odgovarajući prihod na kapital. U odnosu na te troškove ne može se dodijeliti državna potpora u obliku naknade za obavljanje javne usluge.

Članak 7.

Nadzor nad prekomjernom naknadom

- Ako gospodarski subjekt koji obavlja javnu uslugu primi naknadu za obavljanje te usluge u iznosu koji je viši od iznosa koji je utvrđen u skladu s člankom 5. ove uredbe, dužan je u što kraćem roku davatelju državne potpore vratiti prekomjerni iznos isplaćene naknade. U suprotnom taj iznos prekomjerno isplaćene naknade smatrat će se neodobrenom potporom iz članka 5. Zakona.
- Iznimno, uz suglasnost davatelja državne potpore, ako iznos naknade iz stavka (1) ovoga članka ne premašuje 10% iznosa prosječne godišnje naknade, prekomjerna naknada se može prenijeti u sljedeće razdoblje i oduzeti od iznosa državne potpore koji je potrebno isplatiti za to razdoblje.

Članak 8.

Odobrenje državne potpore u obliku naknade za obavljanje javne usluge

- Javna tijela, davatelji državne potpore u obliku naknade za pružanje javne usluge dužna su pravovremeno obavijestiti Federalno ministarstvo financija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo financija), kao nadležni organ za provođenje Zakona u ime Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o namjeri dodjele te naknade i dostaviti mu zahtjev za odobrenje državne potpore u obliku naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa.
- Radi provjere ispunjenosti uvjeta za dodjelu državne potpore iz stavka (1) ovoga članka, odnosno uvjeta za obavljanje i izvršenje usluga iz članka 6. stavka (1) točke c) Zakona, koji su detaljno uređeni ovom uredbom, Ministarstvo financija prosljedit će zahtjev za odobrenje državne potpore Vijeću za državnu potporu Bosne i Hercegovine (dalje: Vijeće) u roku od 30 dana zajedno s mišljenjem o prijedlogu predmetne potpore.
- Vijeće ocjenjuje zahtjev i donosi odluku iz članka 12. Zakona.
- Vijeće može odobriti potporu iz stavka (2) ovoga članka najviše na razdoblje od 10 godina.
- Davatelji državne potpore u obliku naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa dužni su osigurati da se pri dodjeli i korištenju te naknade poštuju odredbe ove uredbe i posebno vode računa o tome da iznos naknade ne premaši iznos utvrđen u skladu s člankom 5. ove uredbe.
- Na zahtjev Vijeća, davatelj naknade iz stavka (1) ovoga članka dužan je dostaviti podatke i dokaze da dobit koju ostvaruje gospodarski subjekt kojem je povjereno obavljanje javne usluge ne premašuje iznos koji je primjeren za tu ili sličnu vrstu ekonomske aktivnosti.

- (7) Davatelji naknade iz stavka (1) ovoga članka dužni su do 30. travnja tekuće godine Ministarstvu financija dostaviti podatke o naknadi dodijeljenoj u prethodnoj godini.

Članak 9.

Uvjeti koji moraju biti ispunjeni da naknada za obavljanje javne usluge ne predstavlja državnu potporu

- (1) Naknada za obavljanje javne usluge koja se dodjeljuje gospodarskim subjektima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu potporu u smislu Zakona, ako su pri dodjeli te naknade kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:
- Primatelju naknade povjerena je obveza obavljanja određene usluge od općeg ekonomskog interesa od strane nadležnog državnog tijela uz jasno i detaljno definiran opseg i sadržaj te usluge;
 - Parametri i kriteriji za obračun naknade utvrđeni su unaprijed, odnosno prije dodjele naknade, na objektivan i transparentan način;
 - Naknada ne premašuje iznos koji je neophodan za pokrivanje svih ili dijela troškova koji su nastali pri izvršenju obveze obavljanja javne usluge, uzimajući pri tome u obzir i prihode koji su ostvareni pružanjem te usluge, kao i razumnu dobit koja se treba omogućiti gospodarskom subjektu, pružatelju javne usluge;
 - Gospodarski subjekt kojem je povjereno obavljanje javne usluge odabran je na javnom natječaju u skladu s propisanim postupkom javne nabave. Ako nije odabran na javnom natječaju, mora se dokazati da se radi o subjektu kojim se dobro upravlja, te raspolaže potrebnim materijalnim sredstvima i ostvaruje pozitivne financijske rezultate poslovanja prema međunarodnim računovodstvenim standardima koji se odnose na pokazatelje produktivnosti ili druge kvalitativne pokazatelje poslovanja, odnosno da je struktura troškova poslovanja tog gospodarskog subjekta usporediva s troškovima gospodarskog subjekata u istoj ili sličnoj djelatnosti.
- (2) Odredbe stavka (1) ovoga članka ne isključuju mogućnost da nadležni organ dostavi zahtjev za ocjenu ispunjava li naknada uvjete iz ove uredbe u skladu s postupkom propisanim u članku 8. ove uredbe, a niti mogućnost da Vijeće pokrene ocjenu usklađenosti te naknade po službenoj dužnosti.

III. Praćenje i nadzor nad dodjelom naknade za obavljanje javne usluge

Članak 10.

Transparentnost

U slučaju dodjele naknade za obavljanje javne usluge u iznosu višem od 15 milijuna EUR, a koja se dodjeljuje gospodarskom subjektu koji, uz djelatnost od općeg ekonomskog interesa, obavlja i druge djelatnosti, Ministarstvo financija će na internetskoj stranici objaviti sljedeće informacije:

- akt o ovlaštenju ili njegov sadržaj koji sadrži elemente iz članka 4. ove uredbe
- godišnje iznose potpore koje su dodijeljene tome gospodarskom subjektu.

Članak 11.

Čuvanje i pristup podacima

- (1) Davatelji naknade za obavljanje javne usluge dužni su za cijelo razdoblje trajanja ovlaštenja za obavljanje tih usluga koje je dodijeljeno određenim gospodarskim subjektima i najmanje 10 godina nakon završetka toga ovlaštenja čuvati sve podatke i informacije o dodjeli naknade kako bi omogućili nadzor i provjeru da li je naknada odobrena u skladu s ovom uredbom.

- (2) Na temelju pisanog zahtjeva Ministarstva financija i Vijeća, javna tijela koja dodjeljuju naknade za obavljanje javne usluge, dužna su dostaviti sve informacije koje su potrebne da bi se utvrdilo jesu li akti kojima se utvrđuju ovlaštenja u odnosu na obračun naknada u skladu s ovom uredbom.

IV. De minimis potpora u obliku naknade za obavljanje javne usluge

Članak 12.

Maksimalni dozvoljeni iznos i pravila za izračunavanje gornje granice de minimis potpore

- De minimis potpora u obliku naknade za obavljanje javne usluge može po jednom gospodarskom subjektu koji obavlja određenu javnu uslugu iznositi najviše 500.000 eura u tri fiskalne godine.
- Gornja granica de minimis potpore utvrđena u stavku (1) ovoga članka primjenjuje se bez obzira na oblik de minimis potpore i neovisno o tome da li se naknada za obavljanje javne usluge financira iz proračuna Bosne i Hercegovine, proračuna Federacije, proračuna jedinica lokalne samouprave ili sredstvima iz EU fondova.
- Za potrebe pravilnog izračunavanja gornje granice iz stavka (1) ovoga članka, de minimis potpora se izražava kao bespovratna potpora. Svi iznosi se primjenjuju kao bruto iznosi, odnosno iznosi prije odbitka poreza i drugih davanja. Ako se de minimis potpora dodjeljuje u drugom obliku, a ne kao izravna subvencija, iznos te potpore jednak je bruto novčanoj protuvrijednosti potpore.
- De minimis potpora koja se isplaćuje u više obroka diskontira se na iznos de minimis potpore u vrijeme njezine dodjele. Pritom, kod diskontiranja primjenjuje se diskontna kamatna stopa koja važi u trenutku dodjele naknade za obavljanje javne usluge.
- Dodjela de minimis potpore za obavljanje javne usluge ne podliježe obavezi prijave Vijeću.

Članak 13.

Opseg primjene

- (1) De minimis potpora iz članka 12. ove uredbe ne može se dodijeliti:
- kada se radi o aktivnostima usmjerenim izvozu u treće zemlje ili države članice EU, ako je ta potpora izravno povezana s izvezenim količinama, s uspostavom i funkcioniranjem distribucijske mreže ili pokrićem drugih operativnih troškova povezanih s izvoznom djelatnosti;
 - za davanje prednosti domaćim proizvodima u odnosu na uvezene;
 - gospodarskim subjektima koji obavljaju djelatnost u industriji proizvodnje ugljena;
 - gospodarskim subjektima koji obavljaju djelatnost prijevoza robe cestovnim putem uz naknadu;
 - gospodarskim subjektima u teškoćama.
- (2) Ako gospodarski subjekt u isto vrijeme obavlja neku od djelatnosti iz stavka (1) ovoga članka i djelatnost za koju prima de minimis potporu za obavljanje javne usluge, u obavezi je odvojeno voditi te aktivnosti ili troškove, kako se naknada za obavljanje javne usluge ne bi koristila na djelatnosti iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 14.

Pravila za određivanje transparentnosti de minimis potpore

- (1) Odredbe ove uredbe o de minimis potpori za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa primjenjuju se samo na naknadu kod koje je moguće unaprijed izračunati bruto novčanu protuvrijednost bez potrebe za procjenom rizika (transparentna potpora).

